

Jäsenkysely 2020

Sähköiset allekirjoitukset

Koronan vaikutus tilintarkastajan työhön

S	SUOMEN
T	TILINTARKASTAJAT

Jäsenkyselyn toteutus

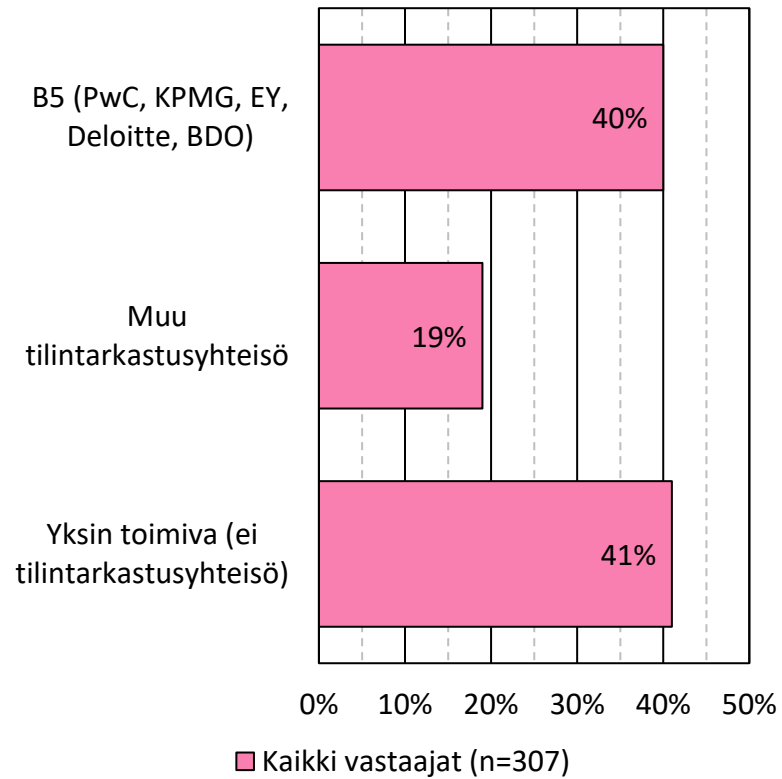
- Aula Research Oy toteutti kyselyn Suomen Tilintarkastajat ry:n toimeksiannosta yhdistyksen tilintarkastajajäsenille
- Kyselyn otos kerättiin aikavälillä 12.11.- 8.12.2020
 - Otos kerättiin sähköpostitse lähetetyllä henkilökohtaisella kyselykutsulla sekä puhelinhaastatteluin
 - Kyselykutsu lähti 1198:lle tilintarkastajajäsenelle
- Kyselyyn vastasi yhteensä 307 jäsentä eli 25,6 % tilintarkastajajäsenistä

Mitä kysyimme?

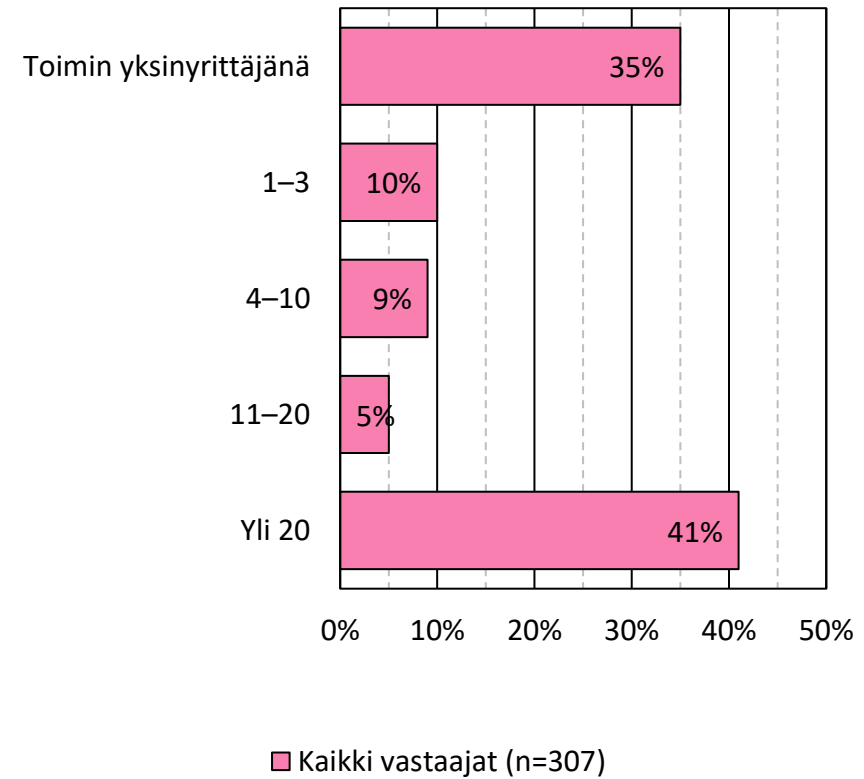
- Kysyimme tilintarkastajilta
 - kokemuksia tilinpäätösten ja tilintarkastuskertomusten sähköisistä allekirjoituksista
 - koronan vaikutuksista tilintarkastajien työskentelypaikkaan ja
 - miten korona on vaikuttanut esimerkiksi tilintarkastajan ja tilintarkastusasiantuntijan väliseen kommunikointiin.

Taustatietoa jäsenkyselyn vastaajista

Taustaorganisaatio

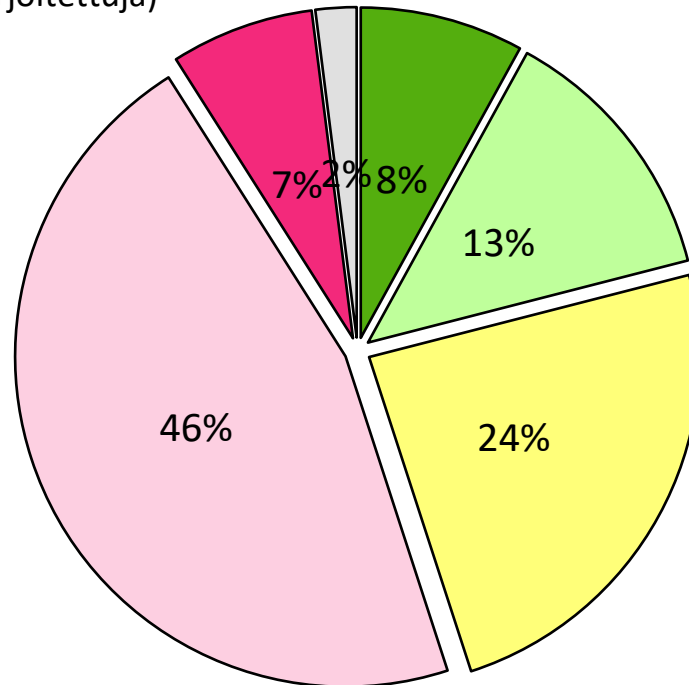

Auktorisoitujen tilintarkastajien (HT, KHT, JHT) määrä taustaorganisaatiossa

Sähköisten allekirjoitusten osuus tilintarkastetuista tilinpäätöksistä

Osuus kaikista vastaajista
(esim. 8 % vastaajista kertoi, että yli 75 % heidän tilintarkastamistaan tilinpäätöksistä oli sähköisesti allekirjoitettuja)

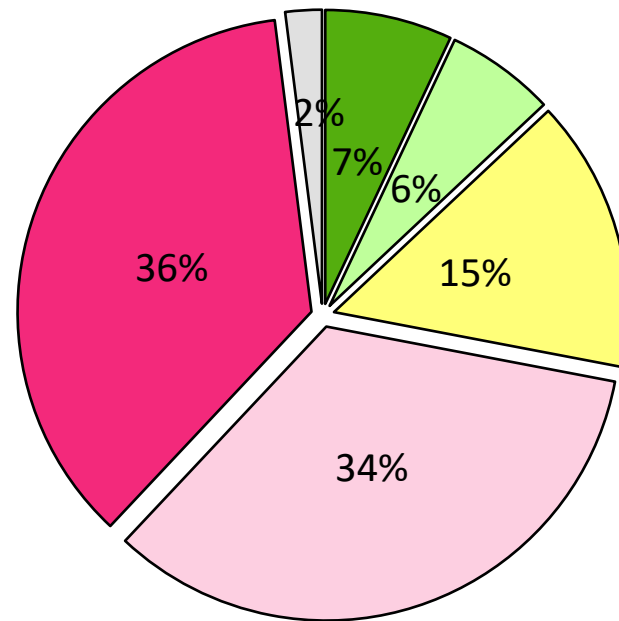

Sähköisesti allekirjoitettujen tilinpäätösten osuus kaikista tilintarkastetuista tilinpäätöksistä

- Yli 75 % sähköisiä
- 51-75 % sähköisiä
- 26-50 % sähköisiä
- 1-25 %
- Ei yhtään
- En osaa sanoa

Sähköisten allekirjoitusten osuus tilintarkastuskertomuksissa

Osuus kaikista vastaajista
(esim. 7 % vastaajista kertoi, että allekirjoitti sähköisesti yli 75 % kaikista tilintarkastuskertomuksista)

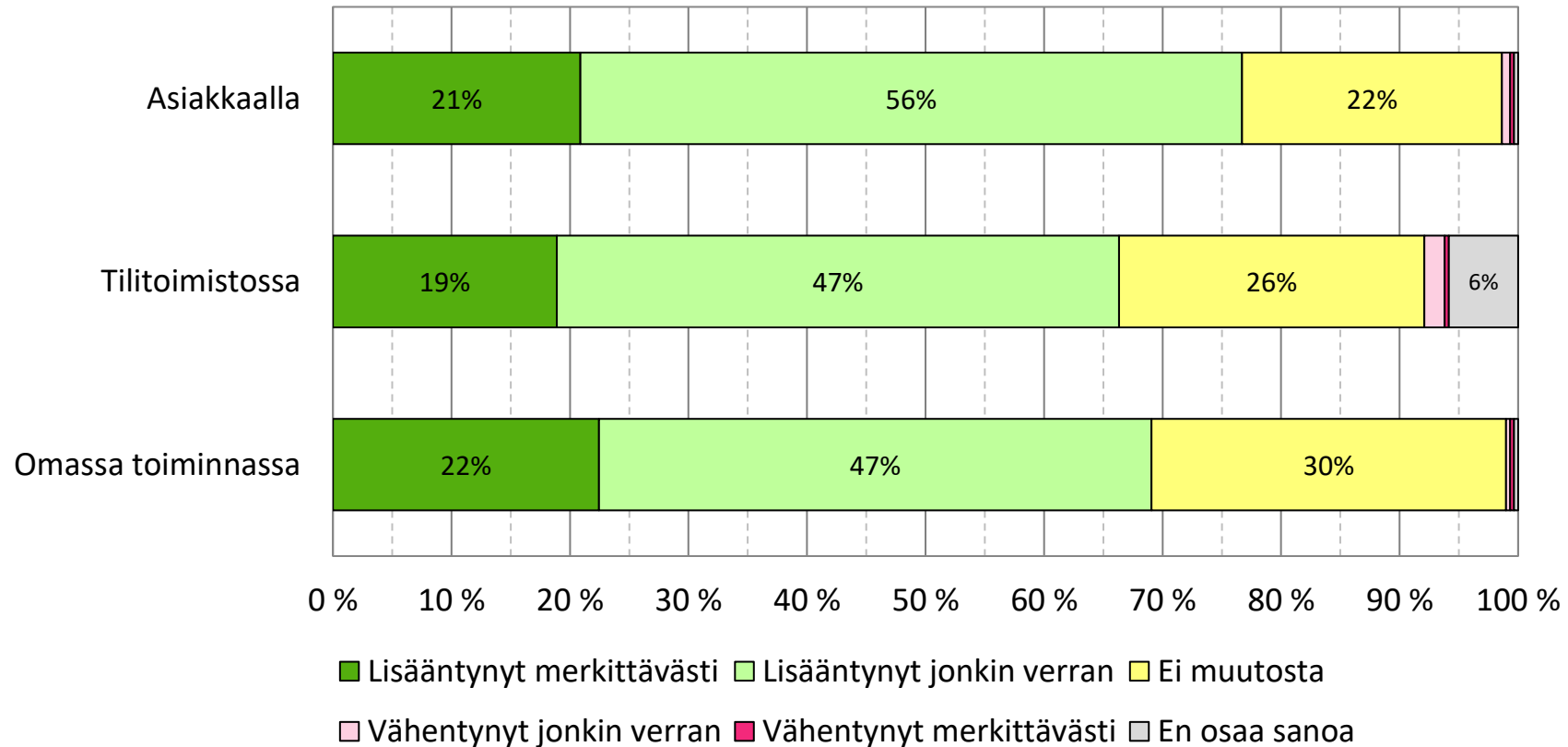

Sähköisesti allekirjoitettujen tilintarkastuskertomusten osuus kaikista kertomuksista

- Yli 75 %
- 51-75 %
- 26-50 %
- 1-25 %
- En yhtään
- En osaa sanoa

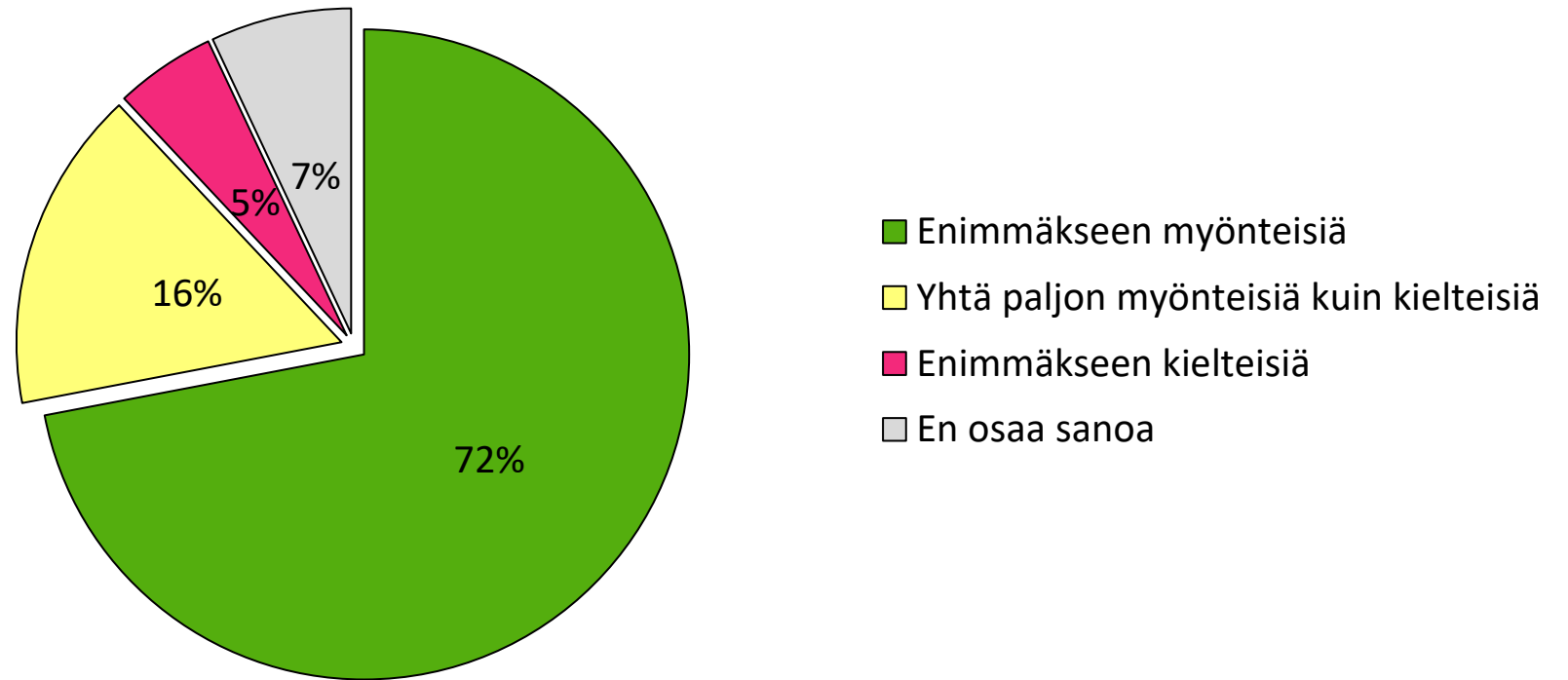
Sähköisten aineistojen hyödyntäminen korona-aikana

Miten sähköisten aineistojen hyödyntäminen on muuttunut koronapandemian aikana?

Kokemukset sähköisestä allekirjoittamisesta

Millaisia kokemuksia sinulla on sähköisestä allekirjoittamisesta?
Kaikki vastaajat (n=307)

Avoimet kommentit sähköiseen allekirjoitukseen liittyvistä hyvistä ja huonoista puolista

Mainintoja hyvistä puolista

- Nopeus, ajansäästö
- Ei sido paikkaan
- Helppo
- Vahva tunnistautuminen / mobiilivarmenne

Muut kommentit

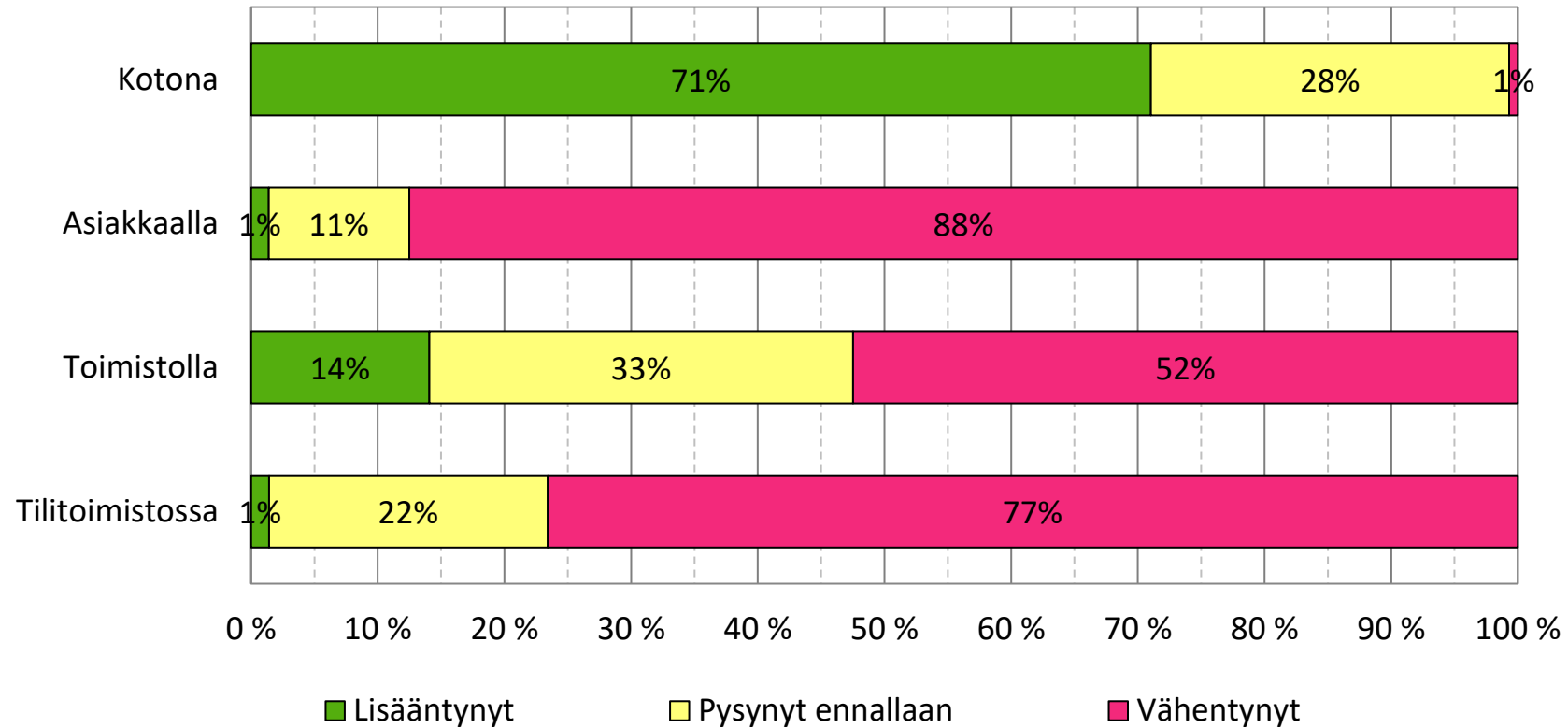
- "Kosketuspinta asiakkaaseen pienenee jatkuvasti."
- "Sähköinen allekirjoitus vie huomion allekirjoitusprosessiin ja tilinpäätöksen varsinainen sisältö jää huomiotta."

Mainintoja huonoista puolista

- Muutosten ja korjausten tekeminen on vaikeaa (esim. päivämäärät ja tilinpäätösmerkinnän muoto).
 - Vaatii uuden allekirjoituskierroksen jos ei esim. saada kaikkien allekirjoitusta määräaikaan mennessä tai pitää tehdä muutos jonkin pikkuvirheen takia
- Vaihtelevia käytäntöjä / sovelluksia on paljon. Ei välttämättä täytä kaikkia muotovaatimuksia.
- Päivämääräongelmat
 - "Ei voi päivätä eteenpäin tai taaksepäin vaikka olisi hyvät perusteet."
 - "Tilinpäätöksessä ja tilintarkastuskertomuksessa saattaa olla eri päiväys."
- Sekavaa/ei osata
 - "Hyvä systeemi, mutta asiakkaille jotenkin vaikea ja vieras systeemi."
- Tekniikka ei aina toimi
- Epävarmuuden kokeminen allekirjoitusten varmistamisessa
- Allekirjoitukset vaaditaan koko hallitukselta
- Se maksaa
- Vahvaan tunnistautumiseen liittyvät ongelmat, etenkin ulkomaisilla allekirjoittajilla
 - "Haasteena on se, ettei muissa maissa välttämättä ole vastaava vahva tunnistautuminen kuin Suomessa."
- Hidastaa prosessia kun joutuu odottelemaan allekirjoituksia

Koronan vaikutus työskentelypaikkoihin

Miten koronapandemia on vaikuttanut siihen missä työskentelet?

Millaisia haasteita kohtaat etätyössä?

#1 Perinteiset etätyön ongelmat (mm. työajan hämärtyminen, passivoituminen, ergonomia, ei tulostinta/skanneria kotona, keskittymisvaikeudet, häiriötekijät)

#2 Tarkastaminen on hidastunut ja hankaloitunut

- "Asiakkaan luona tapahtuvassa tarkastuksessa tai neuvottelussa monet seikat pystytään selvittämään nopeasti, etätyössä se on työläämpää ja vie enemmän aikaa"
- "Tietojen saannin vaikeutuminen (osa materiaaleista ja sopimuksista tilitoimistoissa), kun fyysinen käynti vähentynyt. Tarkastusta on tehty hakemalla aineistoa mm. autoon, jossa osa tarkastusta on sitten tehty."
- "Kun ei olla fyysisesti asiakkaan luona, esimerkiksi korjaukset voivat jäädä "roikkumaan" ja aikataulut sitten venyvät."

#3 Tiimin sisäinen kommunikaatio on hankaloitunut, ajatusten vaihto ja neuvojen kysyminen vähentynyt

- "Kommunikaatio tiimillä tehtävissä toimeksiannoissa vaatii aivan erityistä panostusta tiimin sisäiseen kommunikaatioon ja koska ihmiset ovat erilaisia ulosanniltaan, ei tämä ole täysin mutkitta sujunut."

#4 Asiakaskontaktit ovat vähentyneet, kommunikointi asiakkaan kanssa vähentynyt ja hankaloitunut

- "Niin sanottu "lankojen käsissä piteleminen" on hankalampaa kun ei kohdata asiakkaan kanssa muuta kuin etänä."
- "Todellinen tuntuma yrittäjän arkeen heikkenee, kun kontaktipinta vähenee."
- "Haastavien asioiden läpikäyminen asiakkaan ja tilitoimiston edustajan kanssa on hankalampaa etänä."

#5 Sosiaalisen kanssakäymisen puute, henkilökohtaisten kontaktien puute

- "Kun ihmisten kohtaaminen on vähentynyt, on myös tiedonvälitys vähentynyt."
- "Se, että tärkeitä sosiaalista kontaktia ja informaatiota jää saamatta, eivätkä asiat etene samalla lailla kuin että oltaisiin kasvotusten asioista keskustelemassa."

#6 Aineistojen saatavuuteen liittyvät ongelmat

- "Aikaa menee monesti enemmän aineistojen hankkimisessa ja saamisessa."
- "Asiakkaiden aineistot ovat edelleen osin paperisena tai muuten saatavissa vain asiakkaalta paikanpäältä. Kaikki asiakkaat eivät ole ehtineet tähän teknologiaharppaukseen mukaan."

Millaisia positiivisia kokemuksia olet saanut etätyöstä?

#1 Ajansäästö, etenkin matka-ajoissa säästäminen

- "Aikaa säästyy mittava määrä, kun ei ole kulkemista eikä tapaamisia, jotka tuppaaavat aina venymään."
- "Matka-aika asiakkaalle jää pois, jonka voi käyttää työntekoon."

#2 Etätyö on joustavampaa

- "Mahdollisuus rytmittää työtä vapaammin päivän mittaan."

#3 Työteho lisääntynyt, ajankäyttö tehostunut

- "Kun tekniikka toimii niin hyvin, voi samana päivänä osallistua useisiin palavereihin ja asiakastapaamisiin, koska kaikki ovat nyt "lähellä". Työskentely on siis tehokasta."
- "Tehokkuus on kasvanut ihmisten kohtaamisessa, kun small talk on jäänyt pois - toisaalta tämä on myös kylmän teknistä."

#4 Keskittyminen on parempaa, keskeytyksiä vähemmän

- "Keskittyminen vaativiin kysymyksiin on helpompaa."

#5 Ihmisten ajattelutavan muutos, uusien työtapojen oppiminen, digiloikka

- "Asiakkaiden digitaalisuuden ja digitaitojen parantuminen siten, että etätyötä on helpompaa ja mahdollista tehdä."
- "Uusien työtapojen oppiminen: valtava digiloikka on tullut tehtyä."
- "Etäkokoukset ovat tulleet jäädäkseen. Osanottajat suhtautuvat kokouksiin vakavammin ja asiat järjestyvät paremmin."

#6 Siirtyminen sähköisiin aineistoihin on ripeytynyt

- "Asiakkaat siirtyneet sähköiseen aineistoon nopeammin."
- "Asiakkaiden mielenkiinto sähköiseen kirjanpitoon ja allekirjoittamiseen on kasvanut ilahduttavasti."

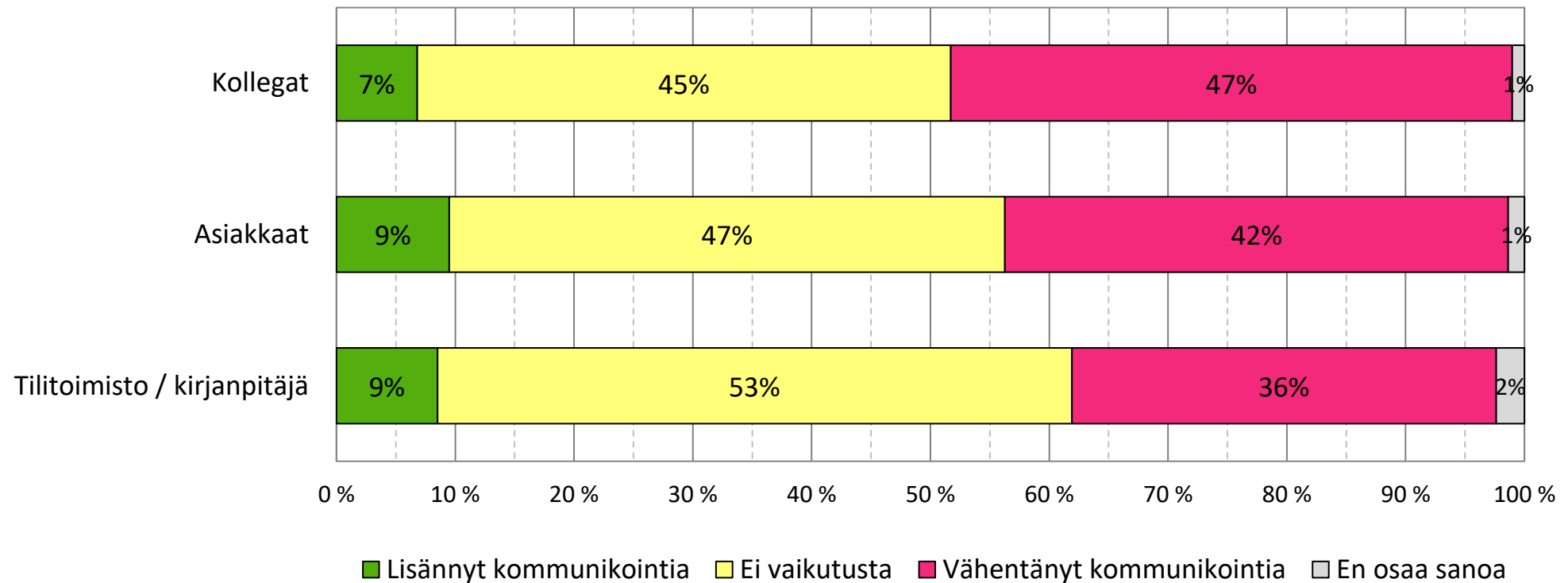
#7 Vapaa-aika on lisääntynyt

#8 Ympäristöystävällisyys (vähentynyt auton ja julkisten käyttö)

- Muut
 - "Etätyö sopii vain osalle toimialoista ja ns. vahvoille osajille, uusien työntekijöiden työssä näkyy ohjauksen puute."
 - "Tietyt prosessitarkastukset helpompaa tehdä esim. WT"
- On sujunut hyvin, ei erityistä mainittavaa

Etätyön vaikutus kommunikatioon

Miten koronapandemian myötä lisääntynyt etätyö on vaikuttanut kommunikointiin eri tahojen kanssa?

Kiitos!

Lisätietoja jäsenkyselystä:

Jarkko Raitio, Suomen Tilintarkastajat ry

jarkko.raitio@tilintarkastajat.fi

p. 09 7552 2013

S SUOMEN

T TILINTARKASTAJAT

Rakennamme luottamusta.

110 vuotta tilintarkastusta Suomessa.